

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imhalledf Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Ph.d.

Appell Nru: 290/2023/1

Il-Pulizja

Vs

Andrew Mizzi

Illum, 8 ta' Frar 2024

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, **Andrew Mizzi** detenor tal-karta tal-identita Maltija **0513761M**, akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli:

Nhar l-14 ta' Marzu, 2023, għall-ħabta ta' 15:22hrs, gewwa z-Żurrieq;

1. Ha jew ippruva jieħu xi għasafar ta' l-Ghana, waqt stagun magħluq għall-insib ta' l-Ghasafar u dan bi ksur ta' Reg 18(1) (c) ta' LS.549.42.
2. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi kont fil-pusses jew kellek fil-kontroll tiegħek jew zammejt kampjuni ta' għasafar, kemm hajjin jew mejtin, jew xi parti li tista' tingħaraf jew derivattivi ta' xi għasfur li mhux inkluz fl-iskeda II (wħud minnhom imnizzla fi skeda I), meta dawk l-għasafar, ma gewx dikjarati mal-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-ippjanar, jew il-

predeċessur tagħha sal-31 ta' Mejju 2003, u mingħajr ma kont fil-pusses ta' permessi jew ċertifikati ta' registrazzjoni mahruġa mill-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar, jew il-predeċessur tagħha jew mit-Taqsima tar-Regolamentazzjoni għall-Ghasafar Selvaġġi għaż-żamma ta' dak l-għasfur skont id-disposizzjonijiet tar-regolament 21; jew kienu ġew importanti legalment skond id-disposizzjonijiet tar-regolament 6(1)(a) jew 6(1)(b), jew kienu ġew mehuda fi Stat Membru fejn il-kaċċa jew it-tehid tagħhom saret skond il-liġi jew b'xi mod ieħor akkwista b'mod legali skond id-direttiva 2009/147/KE tal-UE, jew imrobbija fil-magħluq u dan bi ksur ta' regolament 4 (1)(e) ta' LS.549.42.

Il-Qorti kienet ġentilment mitluba illi barra li tagħti l-piena tar-regolament 27 ta' l-A.L 479 tal-2006 hekk kif emendat, ordnat l-konfiska ta kull liċenzja jew permess mahruġ taht ir-regolamenti tal-2006 dwar il-konservazzjoni ta' l-Ghasafar Selvaġġi u taht it-Taqsima XV tal-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija, għall-perjodu applikabbli taht l-A.L 79 tal-2006 hekk kif emendat LS 549.42 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ta' nhar it-3 ta' Lulju 2023, wara li rat ir-regolamenti 18(1)(c), 4(1)(e), u 27 tal-Avviz Legali 79 tas-sena 2006 (hekk kif emendat), sabet lill-qua imputat Andrew Mizzi **ħati tal-imputazzjonijiet kollha miġjuba kontrieh u konsegwentament qed tikkundannah għall-piena ta' multa ta' elfejn Euro (€2000)**. Il-Qorti ordnat li fit termini tar-regolament 27 tal-Avviz Legali 79 tas-sena 2006, ordnat ukoll s-sospensjoni tal-liċenzja jew permess rilevanti mahruġ taht ir-regolamenti tal-2006 dwar ilkonservazzjoni tal-Ghasafar Selvaġġi għall-perjodu ta' sentejn millum.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant John Borg, preżentat fir-registru ta' 'din l-Onorabbli Qorti nhar it-8 ta' Awwissu, 2023, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex joghġobha tirriforma s-sentenza appellata u dana billi;

- Thassar, tirrevoka u tvarja s-sentenza appellata moghtija mill-Onorabbli Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali fejn sabet l-appellant hati tal-ewwel u t-tieni imputazzjoni dedotti kontrih u fejn ukoll ordnat il-konfiska tal-oggetti skont ir-Regolament 27 tal-A.L 79/2006.
- Minghajr pregudizzju, f'kaz li dan l-appell ma jintlaqax, joghgobha tirriforma s-sentenza appellata fil-parti tal-piena billi minflok tinfliggi piena aktar idonea skont ic-cirkostanzi ta' dan il-kaz.

L-aggravji huma çari u manifesti u jikkonsistu fis-segwenti:

- i. Illi fl-ewwel lok l-esponenti ma seta' qatt ikollu xi permess kif qed jigi allegat mahruġa mill-Awtorita ta' Malta dwar l-ambjent u l-Ippjanar jew il-predessur tagħha stante li din l-Awtorita ma għadhiex teżisti u ma tressqet l-ebda prova li permezz tagħha ġie ndikat li l-Awtorita li ġiet warajha, jekk hu l-kaz, assumiet xi poteri jew qed tagħmel tagħha xi liġijiet li qed issir referenza għalihom u li kienu mahruġa mill-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar (MEPA) għal liema raġuni wkoll, fin-nuqqas ta' tali prova ta' emendi relattivi, kull regolament li kien ibbażat u amanenti min tali Liġi li kien iwaqqaf din l-Awtorita huwa null u bla effett.
- ii. Illi kif irriżulta waqt is-smieġh tal-kaz, ix-xhud rappreżentat tad-WBRU qal li huwa ġie mogħti erba' għasafar li ġie nformat li gew elevati in konnessjoni ma' dan il-kaz.

Illi bir-rispett kollu l-esponenti qatt ma kien presenti sabiex jkun zgur li daww għasafar kienu l-istess għasafar li gew miċhuda mil-pussess tiegħu. Ma tpoġġiet l-

ebda marka fuq l-għasafar sabiex wiehed jkun jista jgħid biċ-ċert li dawk huma l-istess għasafar.

Illi in oltre, ma jista qatt aċċettat l-argument tal-Prosekuzzjoni meta fit-trattazzjoni tiegħu qal li Alla hares wiehed jiehu in konsiderazzjoni tali dubju. Bl-affetmazzjoni tiegħu stess id-dubju jeżisti u li għalhekk tali dubju għandu jmur favur l-esponenti.

Illi bl-ebda mod ma qegħda tiġi attakkata l-integrita tal-korp tal-Pulizija pero hawn fatt magħruf li f'kull kannestru jista' jkun hem tuffieħa li tkun ħazina u bl-ebda mod għalhekk ma jistax jiġi eliminat tali dubju.

Illi lanqas ma tressqet l-ebda prova sostanzjali li permess tagħha wiehed ikun ċert li dawk li rriferu għalihom bħala l-għasafar li jappartjenu lill-esponenti, kienu effettivament dawk li ġew elevati mingħand l-esponenti u li għalhekk in vista ta' tali dubju l-esponenti ma setgħax jiġi misjub ħati tat-tieni akkuża kif dedotta. Il-fatt biss li ġiet preżentata irċevuta li suppost inħarġet fil-konfront tal-oġġett elevat ma jeliminax id-dubbju li dak l-oġġett ossie l-għasfur ġie mibdul. L-Artikolu 638 tal-Kodiċi Kriminali jagħmila ċara li huwa fid-dover tal-Prosekuzzjoni li ggħib il-provi kollha u l-aħjar prova possibli sabiex il-grad tal-prova tal-Prosekuzzjoni jintlaħaq b'suċċess.

B'hekk in vista tas-suespost, hija fl-umli opinjoni tal-appellant illi l-piena u l-multa mogħtija fis-sentenza tal-Ewwel Onorabbli Qorti kienet sproporzjonata u għandha tkun fil-minimum jew tqarreb lejn il-minimum u dan kemm il-darba l-aggravji l-oħra ta' dan l-appell ma jiġux milqugħa minn din l-Onorabbli Qorti.

Rat l-atti tal-kawża u l-fedina penali agġornata tal-appellant inserita fl-atti.

Semgħet il-partijiet jittrattaw dan ir-rikors tal-appell u dan fl-aħħar seduta meta din il-kawża giet differita għas-sentenza.

Ikkunsidrat,

Din il-Qorti hija Qorti ta 'reviżjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati u għalhekk ma tbiddilx l-apprezzament tal-provi magħmul mill-Ewwel Qorti meta dik il-Qorti tkun legalment u raġonevolment korretta fl-apprezzament li hija kienet għamlet. Kif ritenut fis-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **il-Pulizja vs Julian Genovese**¹

*hu principju ormaj stabilit fil-gurisprudenza ta din il-Qorti (kemm fil-kaz ta appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati kif ukoll fil-kaz ta appelli minn verdetti w sentenzi tal-Qorti Kriminali) li din il-Qorti **ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi magħmul mill-Ewwel Qorti jekk tasal għall-konkluzzjoni li dik il-Qorti setgħet raġonevolment u legalment tasal għallkonkluzzjoni li waslet għaliha.** Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-Ewwel Qorti, **izda tagħmel apprezzament approfondit talistess biex tara jekk dik l-Ewwel Qorti kienetx raġjonevoli fil-konkluzzjoni tagħha.** Jekk izda din il-Qorti tasal għallkonkluzzjoni li l-Ewwel Qorti fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setgħetx raġjonevolment tasal għall-konkluzzjoni li waslet għaliha, allura din tkun raġuni valida, jekk mhux addirittura mpellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni w konkluzzjoni (ara f'dan is-sens "inter alia" l-Appell Kriminali : "**Il-Pulizja vs. Raymond Psaila et.**" [12.5.94]; "**Ir-Repubblika ta 'Malta vs. George Azzopardi**"³ [14.2.1989]; "**Il-Pulizja vs. Carmel sive Chalmer Pace**"⁴ [31.5.1991]; "**Il-Pulizja vs. Anthony Zammit**" [31.5.1991] u oħrajn.)*

---

¹ Deciza 31 ta Lulju 2008. Appell Numru 141/2008.

² Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-12 ta 'Mejju, 1994.

³ Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-14 ta 'Frar, 1989.

⁴ Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-31 ta 'Mejju, 1991.

Illi appropożitu, din il-Qorti tirriferi għal dak li nġhad minn Lord Chief Justice Widgery fil-kawża “**R. v. Cooper**”⁵ (in konnessjoni mal-artikolu tal-ligi Ingliza s. 2 (1) (a) tal-Criminal Appeal Act, 1968):-

*“assuming that there was no specific error in the conduct of the trial, an appeal court will be very reluctant to interfere with the jury’s verdict (in this case with the conclusions of the learned Magistrate) , because the jury will have had the advantage of seeing and hearing the witnesses, whereas the appeal court normally determines the appeal on the basis of papers alone . However, should the overall feel of the case – including the apparent weakness of the prosecution evidence as revealed from the transcript of the proceedings – leave the court with a lurking doubt as to whether an injustice may have been done, then, very exceptionally, a conviction will be quashed.”*⁶

Jekk il-Qorti tal-Maġistrati tkun għamlet xogħolha tajjeb, din il-Qorti ma tistax taqbad u tibdlilha s-sentenza tagħha, diment li ma jkunx hemm raġuni valida. L-appellant jista 'ma jaqbilx mal-konkluzjonijiet tal-Ewwel Qorti, madanakollu dan mhux biżżejjed biex din il-Qorti tibdel is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati.

Illi fl-appell kriminali fil-kawża fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta 'Malta vs. Ivan Gatt**,⁷ ingħad illi:

Fi kliem iehor, l-ezercizzju ta din il-Qorti fil-kaz prezenti u f kull kaz iehor fejn l-appell ikun bazat fuq apprezzament tal-provi, huwa li tezamina l-provi dedotti f dan il-kaz, tara jekk, anki jekk kien hemm versjonijiet kontradittorji - kif normalment ikun hemm - xi wahda minnhom setghetx liberament u serenament tigi emmnuta minghajr ma jigi vjolat il-principju li d-dubju ghandu jmur favur l-akkuzat u, jekk tali versjoni setghet tigi emmnuta w

---

⁵ [1969] 1 QB 276.

⁶ Ara wkoll BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE (1991), p. 1392.

⁷ Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-1 ta Dicembru,1994.

evidentement giet emmnuta.... , il-funzjoni , anzi d-dover ta din il-Qorti huwa li tirrispetta dik iddiskrezzjoni u dak l-apprezzament. Biex din il-Qorti, kif del resto gieli ghamlet - tiddisturba l-gudizzju ..., trid tkun konvinta li l-istess ma setghux, taht ebda cirkostanza ragjonevoli, jaghtu affidament lill-versjoni minnhom emmnuta."

Din il-Qorti ma tkunx semgħet ix-xhieda hi kif tkun semgħathom l-Ewwel Qorti, u għaldaqstant din tal-aħhar ikollha vantaġġ peress li tkun semgħet ix-xhieda u rat il-komportament tagħhom meta dawn xhedu. Għaldaqstant, din il-Qorti tista 'ma taqbilx mal-Ewwel Qorti, iżda jekk din setgħet legalment u raġonevolment tasal għal dik il-konkluzzjoni din ma tistax taqbad u tbiddilha. Iżda, din il-Qorti tagħmel ezami approfondit biex tara jekk l-Ewwel Qorti setgħetx fuq il-provi li kellha quddiemha tasal b'mod "*safe and satisfactory*" għall-konkluzzjoni ta 'htija.

Ikkunsidrat,

L-**ewwel u t-tieni aggravju** tal-appellant jitrattaw dwar l-apprezzament tal-provi dwar l-insib. Din il-Qorti evalwat b'reqqa l-evidenza miġjuba quddiemha. Tlett elementi kienu preżenti u cioè 'l-azzjoni pożittiva tal-appellant, mansab li seta 'jaqbad l-għasfar u għasfar tal-ghana jew inkella *bird caller* fil-pussess tiegħu.

Fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija Spettur Trevor Micallef Vs Moumen Troure**⁸, dik il-Qorti kienet għamlet referenza għal diversi awturi rigwardanti dak li jikkostitwixxi 'real evidence'. Fost numru ta' kunsiderazzjonijiet, ikkunsidrat li:

'L-awtur Murphy, imbagħad fil-ktieb tiegħu A Practical Approach to Evidence (3rd Ed) jagħti dina id-definizzjoni ta Real evidence (fol. 7):

---

⁸ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-27 ta' Ottubru, 2016 (Appell Nru: 513/2015)

A term employed to denote any material from which the court may draw conclusions or inferences by using its own senses.

The genus includes material objects produced to the court for its inspection, the presentation of the physical characteristics of any person or animal, the demeanor of witnesses (which may or may not be offered or presented to the court by design), views of the locus in quo or of any object incapable of being brought to court without undue difficulty and such items as tapes, films and photographs, the physical appearance of which may be significant over and above the sum total of their contents as such ... What is of importance in each case is the visual, aural or other sensory impression which the evidence, by its own characteristics produces on the court, and on which the court may act to find the truth or probability of any fact which seems to follow from it . ...

The court may look at and draw any proper conclusions from its visual observation of any relevant material object produced before it ... The tribunal of fact is entitled to act on the results of its own perception, even where it conflicts with other evidence given about the object ...

Illi f'dan ir-rigward, il-Professor Sir Anthony Mamo jghid illi:-

“all evidence that is logically probative being admissible, unless excluded, such evidence does not have to seek justification, but is admissible irrespective of the issues raised by the defence”⁹

Huwa prinċipju fundamentali tal-proċess penali li sabiex l-akkużat jiġi misjub hati tal-akkużi miġjuba fil-konfront tiegħu, tali akkużi għandhom jiġu pruvati **oltre kull**

---

⁹ Prof. Sir Anthony Mamo, 'Notes on Criminal Law', it-Tieni Volum, paġna 89

dubju dettat mir-raguni. Fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet Il-**Pulizija vs Peter Ebejer,**¹⁰ il-Qorti fakkret li l-grad ta 'prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta 'prova li ma jhalli ebda ombra ta 'dubju. Id-dubji ombra ma jistgħux jitqiesu bhala dubji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor, **dak li l-gudikant irid jasal għalih hu, li wara li jqis iċ-ċirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-buon sens tiegħu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni.**

Il-Qorti tissottolinea li huwa ben risaput li **l-apprezzament tal-provi għandu jsir mhux biss b'mod spezzettat u individwali iżda l-provi għandhom jiġu analizzati flimkien fl-assjem tagħhom sabiex wieħed jara x'inferenzi jew interpretazzjoni raġjonevoli u legali jista 'jagħti lil dawk il-provi hekk interpretati.** Ma tistax tinstab htija jew nuqqas ta' htija sempliciment fuq analizi individwali jew separata tal-provi. Dawn għandhom jiġu kkunsidrati kemm individwalment kif ukoll kompleksivament. Il-Ġudikant għandu jeżamina bir-reqqa l-provi rilevanti li jkollu quddiemu u mbagħad jiddeciedi l-kawża abbażi tal-liġi applikabbli, tal-ġurisprudenza, u tal-provi li fl-opinjoni tiegħu huma konsistenti, konvinċenti u korroboranti.¹¹

Illi għalhekk m'hemmx dubju li kollox jiddependi fuq il-kredibilita` tax-xhieda u dan billi din il-Qorti sejra tagħti qies l-imġieba, il-kondotta u l-karattru tax-xhieda, tal-fatt jekk ix-xhieda għandhiex mis-sewwa jew hix kostanti, u ta 'fatturi ohra tax-xhieda u jekk ix-xhieda hix imsahħa minn xhieda ohra, u taċ-ċirkostanzi kollha tal-kaz, u dan ai termini tal-Artikolu 637 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta 'Malta.

Artikolu 637 tal-Kapitolu 9 jipprovdi gwida ċara lill-Ġudikant kif għandu japprezza xhieda ta 'xhud:

---

¹⁰ Deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-5 ta 'Dicembru 1997.

¹¹ Appell Civili Numru. 140/1991/2 - Norbert Agius v. Anthony Vella et., deciz fil-25 ta' April, 2008 mill-Prim Imhalef Vincent De Gaetano u l-Imhallfin Joseph D. Camilleri u Joseph A. Filletti.

“id-decizjoni tithalla fid-diskrezzjoni ta 'min għandu jiggudika lfatti, billi jittiehed qies tal-imgieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xieħda għandhiex mis-sewwa jew hix konsistenti, u ta 'fattizzi oħra tax-xieħda tiegħu, u jekk ix-xieħda hix imsahħa minn xieħda oħra, u tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.”

Għandhom ikunu ndizzji evidenti li jorbtu lill-akkużat mar-reat u hadd iktar, anzi l-akkużat biss, li hu l-hati u l-provi li jiġu mressqa, ikunu kompatibbli mal-preżunzjoni tal-innocenza tiegħu. Illi għalhekk huwa importanti fl-isfond ta 'dan il-kaz li jiġi ppruvat li kien l-imputat biss li għamel dak li ġie akkużat bih u għalhekk il-Qorti sejra tikkonsidra kwalunkwe prova possibilment ċirkostanzjali li tista 'torbot lill-imputat b'mod univoku bir-reati addebitati lilu.

Fil-fatt kif ġie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Carmelo Busuttil**:¹²

“ Il-prova ndizzjarja ta 'spiss hija l-ahjar prova tal-volta hija tali li tipprova fatt bi precizjoni matematika”

Illi huwa veru li fil-kamp penali, il-provi ndizzjarji ħafna drabi huma aktar importanti mill-provi diretti. Hu veru wkoll li l-provi ndizzjarji jridu jiġu eżaminati b'aktar attenzjoni sabiex wieħed jaċċerta ruħu li huma univoċi.

Archbold fil-ktieb tiegħu *Criminal Practice*¹³ b'referenza għal dak li qal Lord Normand fil-kaz **Teper vs. R**¹⁴ jgħid:

“Circumstantial evidence is receivable in Criminal as well as in Civil cases; and indeed, the necessity of admitting such evidence is more obvious in the former than in the latter; for in criminal cases, the possibility of proving the matter charged by the direct and positive

---

¹² Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sitta (6) ta 'Mejju, 1961.

¹³ 1997 Edition Para 10-3.

¹⁴ 1952

testimony of eye witnesses or by conclusive documents much more than in civil cases; and where such testimony is not

Illi din hija eżattament il-pożizzjoni hawn Malta, kif fil-fatt ġiet konfermata b'sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Emanuel Seisun**.¹⁵

Din il-Qorti tħoss u tgħid li provi ċirkostanzjali huma bħal katina li tintrabat minn tarf għal tarf, b'sensiela ta 'għoqiedi li jaqblu ma 'xulxin u li flimkien iwasslu fl-istess direzzjoni. Sabiex l-evidenza ċirkostanzjali tkun is-sies ta 'sejbien ta 'htija, din trid tkun univoka, jiġifieri li tippona biss u esklussivament lejn direzzjoni u konkluzjoni waħda u xejn hliefha. Altrimenti, jekk iċ-ċirkostanzi jagħtu lok għal aktar minn konkluzjoni waħda, il-Qorti ma tkunx tista 'tistrieħ fuqhom biss biex tkun tista 'ssib htija.

Artikolu 638 tal-Kodiċi Kriminali jagħmilha ċara li huwa fid-dover tal-Prosekuzzjoni li ġgħib il-provi kollha u l-aħjar prova possibbli sabiex il-grad tal-prova tal-Prosekuzzjoni jintlaħaq b'suċċess.

In oltre kif ġie ritenut mill-Qorti fl-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Thorne**,¹⁶ mhux kull konflitt fil-provi għandu awtomatikament iwassal għal-liberazzjoni tal-persuna akkużata. Imma l-Qorti, f 'każ ta 'konflitt fil-provi, trid tevalwa l-provi u tasal għall-konkluzjoni tagħha. Il-Qrati jridu jistrieħu biss fuq il-provi li jkun ngiebu quddiemhom –cioe 'l-evidenza diretta jew l-evidenza indiretta.

Għalhekk din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex *in breve* tevalwa l-evidenza li ngiebet quddiem l-Ewwel Qorti.

PC16 E. Zammit¹⁷ xehed permezz tal-proċedura tal-affidavit fejn stqarr illi flimkien mal-PC572 Antoine D'Amato fl-14 ta' Marzu 2023 għall-ħabta tat-3:22pm marru

---

¹⁵ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar d-9 ta 'Jannar, 1998

¹⁶ Deciza fid-9 ta 'Lulju 2003 mill-Qorti tal-Appell Kriminali Sede Inferjuri ippreseduta mill-Imħallef Joseph Galea Debono

¹⁷ Fol 12 et seq tal-proċess.

f' għalqa fiz-Żurrieq fil-koordinati provduti lillhom cioè' 35.824388 14.493326 wara li daħal rapport permezz ta' telefonata minn membru tal-CABS illi kien qed isir insib illegali. Jispijega li innutaw u waqfu persuna maskili li kien jinsab miexi b'basket f'idejh viċin tal-post li gie mgharraf lillhom. Meta gie mitkellem Mizzi għazel li ma jeżeriċitax id-dritt tal-avukat u ffirma dikjarazzjoni ta' rifjut. Jelabora illi dan irriżulta li kien l-akkużat *qua* appellant Andrew Mizzi, talabhom jaħfrulu u akkumpanjhom ukoll fuq il-mansab. Hu jgħid li l-mansab kien armat iżda mhux maqlub, b'zewġ pari xbiki u bil-għbid tiegħu li kien seta' jingibed minn ġewwa d-dura. Spjega li mill-post ġew elevati l-għasafar tal-għana u l-par xbieki. Jgħid li l-għasafar imbagħad ittiehdu għand il-WBRU.

PC 572 Antoine D'Amato¹⁸ xehed permezz tal-proċedura tal-affidavit fejn stqarr illi fl-14 ta' Marzu 2023 għall-ħabta tat-3:22pm kien f'ronda bil-mixi ma' PC16 fejn kienu qed ifittxu mansab għall-għasafar tal-għana wara li daħal rapport mingħand Fiona Burrows tal-CABS bil-koordinati tal-post. Jgħid li meta ltaqgħu ma' raġel miexi b'basket f'idu fid-direzzjoni tagħhom. Jispijega li meta waqfuh huwa infaqa jibki u talabhom jaħfrulu u qal li ma kienx se jerga jmur jonsob. Jżid ukoll illi huwa talbu jurihom x'kien fih il-basket u seta' jara erba għasafar tal-għana fil-gabbjetti. Jistqarr li Andrew Mizzi ikkonferma li l-għasafar kienu tiegħu u li kien qed jonsob, kif ukoll hadhom fuq il-mansab, fejn sab mansab armat bix-xbieki u l-għbid. Jgħid li l-għasafar imbagħad ittiehdu għand il-WBRU.

Fiona Burrows¹⁹ xehdet bil-lingwa Ingliza nhar it-3 ta' Lulju 2023 fejn qalet li fl-14 ta' Marzu 2023 fejn qalet li ser tkun qegħda tixhed għan-nom tal-Committee Against Birds Slaughter. Hija spjegat li flimkien ma' voluntier ieħor kienu fiz-zona bejn Ħal-Safi u ż-Żurrieq ifittxu siti ta' nsib illegali. Għal ħabta ta' 02:40pm semgħu ħoss tal-għasfar tal-għana (*finches*) ġej minn xi għelieqi wara ħajt li kienu qed jintużaw bħala *caged decoys*. Spjegat illi meta ħarsu wara l-ħajt raw mansab attiv bix-xbiexi kif ukoll għasafar fil-gaġeġ. Minkejja li kien possibli li tinnota moviment fil-mansab ma

---

¹⁸ Fol 16 et seq tal-proċess.

¹⁹ Fol 4a et seq tal-proċess.

setgħetx tidentifika min kien hemm. Hija tgħid li ma ħaditx filmati għaliex kienet viċin wisq u ma riditx tipregudika l-każ u għalhekk telqet mill-post, u ċemplet lill-EPU fejn tgħathom l-GPS location tal-mansab. Qalet li iktar tard dakinhar, l-EPU infurmawha illi marru fuq il-post li hija rrapurtatilhom, sabuh attiv, u qabdu lis-suspettat u kkonfiskawlu l-affarijiet mill-mansab. Meta mistoqsija jekk kelliex r-rapport hija tirrispondi fin-negattiv u tgħid li kull ma kellha kienet spjegazzjoni bażika²⁰ li tindika l-post in kwistjoni fuq mappa, u li lanqas ma kellha filmati. In kontro-eżami hi qalet li l-Pulizija nfurmawha li kienu kkonfiskaw l-affarijiet mill-mansab.

Nicholas Grech²¹ xehed in rappreżentanza tal-*Wild Birds Regulation Unit* nhar it- 3 ta' Lulju 2023 fejn qal li fl-14 ta' Marzu 2023 membru tal-EPU nfurmaw lid-WBRU compliance team li kienu se jgħidulhom xi għasafar fl-uffiċju tagħhom. Qal li skont l-informazzjoni li għaddewlhom il-Pulizija dawn l-għasafar kienu jappartjenu lill Andrew Mizzi li nstab jonsob għall-għasafar waqt staġun magħluq fl-inhawi taż-Żurrieq. Elabora li dawn l-għasafar waslu l-uffiċju tal-WBRU u ġew iċċekjati. Sostna li huma għamtu l-verifiki u li l-akkużat qua appellant kellu liċenzja generali għall-insib tal-għasafar²² iżda l-istaġun kien magħluq u ma kien hemm l-ebda deroga u wisq anqas liċenzja speċjali. Qal li fost l-għasafar li ġew preżentati lilu kien hemm erbgha gōjjini (*common linnets*). Spiega li wiehed minnhom kien liebes ċurkett tal-plastik mqasum u t-tlieta l-oħra kellhom ċurkett tal-R 16U li kien meqjus bħala falz u għalhekk l-għasafar kollha kienu meqjusa bħala ta' pussess illegali. Huwa preżenta ukoll rapport imħejji minnu u minn Karl Cauchi.²³ In kontro-eżami huwa jikkonferma li dawn kienu l-għasafar li għaddewlu l-Pulizija u li kienu huma li qalulu li dawn ittiehdu mingħand s-Sur Andrew Mizzi. Mistoqsi kif wasal għal konkluzjoni li ċ-ċrieket kienu foloz jirrispondi li r-rapport jispijega dan.

---

²⁰ Fol 21 tal-proċess.

²¹ Fol 4d et seq tal-proċess.

²² Fol 23 tal-proċess

²³ Fol 14 et seq tal-proċess.

Illi issir referenza għall-kawża bl-ismijiet ir-**Repubblika ta 'Malta vs George Spiteri**²⁴ fejn il-Qorti sostniet is-segwenti:

L-prova indizzjarja trid tkun wahda assolutament univoka, li tippona biss minghajr dubju dettat mir-raguni lejn fatt jew konkluzzjoni wahda...biex prova ndizzjarja tigi ammessa bhala prova valida fis-sens li wiehed jista' ragjonevolment jasal għallkonkluzzjoni tieghu ta' htija in bazi taghha bla ebda dubju dettat mir-raguni, irid ikun moralment konvint minn dan irrekwizit ta' l-univocita' taghha, cioe' li dik il-prova tfisser biss u xejn aktar li l-akkuzat huwa hati ta' dak addebitat lilu w, allura, kull dubju ragjonevoli fir-rigward ghandu jmur favur lakkuzat skond il-ligi".

Inoltre fil-kawża bl-ismijiet **Pulizija vs Paul Grech**²⁵ deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sitta (6) ta 'April tas-sena elfejn u wiehed (2001) intqal illi:

"l-provi fil-kamp kriminali jistghu jkunu kemm diretti u kif ukoll indizjali, basta dawn ikunu sufficjenti biex inisslu konvinciment morali f'mohh il-gudikant lil hinn minn kull dubju ragjonevoli mirreita' ta' l-imputat."

Tenut kont dak mgħadud hawn fuq, kif ukoll l-evidenza fotografika ipprezentata, bl-esperjenza taghha, din il-Qorti tista 'tikkonkludi illi minn dak li rat hi stess mir-ritratti prezentati (fol.7 tal-proċess) kien hemm attivita 'ta 'nsib. Illi mill-affidavits tal-Pulizija ma jirrizultax li l-appellant kien fuq il-post ta' l-incident. Madanakollu kien l-appellant stess li wara li gie mgħoti 't-twissijiet legali , ammetta li kien qed jonsob, u filwaqt li talabhom jahfrulu tenna li mhux se jerga jagħmel hekk darb'ohra.

Illi kien ukoll l-appellant stess li wrihom l-għasafar fil-basket u akkumpanjhom fuq il-post fejn kien jinsab il-mansab, liema mansab ukoll kien jaqbel mal-ko-ordinati

---

²⁴ Deciza mill- mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar il-5 ta 'Lulju,2002.

²⁵ Deciza mill- mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar is-6 ta 'April, 2001

provduti mis-Sinjura Fiona Burrows. Jidher kjarament illi l-mansab kien armat attiv, b'lasti u xbieki. Illi kemm PC16 E. Zammit kif ukoll PC 572 Antoine D'Amato fl-affidavit tagħhom bil-ġurament jikkonfermaw li kien hemm ukoll il-ġbid li jgħati għal god-dura. PC16 jgħid ukoll li l-mansab instab mhux maqlub, iġifieri kien qed jintuza.

Għar-rigward tat-**tielet aggravju** u cioè' l-allegat illegalita' fit-tfittix fuq l-akkuzat, jibda' biex jingħad illi l-Artikolu 351(1) tal-Kodiċi Kriminali jiddisponi illi:

“(1)Uffiċjal tal-Pulizija jista, fpost pubbliku jew fpost aċċessibbli għallpubbliku ukoll bi hłas, jipperkwizixxi kull persuna jew vettura, jekk ikollu suspett raġonevoli li l-perkwizizzjoni tista tixef il-pussess ta affarijiet li huma projbiti, misruqa jew akkwistati permezz ta reat ikun liema jkun, jew li jistgħu jiġu wzati jew li setgħu ġew uzati biex isir xi reat.”

Il-Pulizija kwindi għandha l-jedd li twaqqaf u tfittex persuna jew vettura jekk ikun hemm **suspett raġonevoli**. Illi a kuntrarju ta' dak sostnut mill-appellant, id-diċitura tal-liġi fl-artikolu 351 ma tillimitax tali setgħa ta' twaqqif u perkwizizzjoni għall-eżercitu minn uffiċjal superjuri ta' grad mhux inqas minn dak ta' Spettur bħal ma tagħmel fl-artikolu 352, u oħrajn.

Illi a skans ta' repetizzjoni, din il-Qorti thoss li s-sitwazzjoni trid tiġi eżaminata b' modolistiku sabiex jiġi determinat kienx jeżisti s-suspett raġonevoli a termini tal-artikolu 351 tal-Kodiċi Kriminali. L-appellant instab għaddej miż-żona in kwistjoni. Jirrizulta, anke mill-istess affidavits li l-appellant kien viċin sew tal-ko-ordinati provduti mis-Sinjura Fiona Burrows.

Fiċ-ċirkostanzi dina l-Qorti ma għandhiex raġuni l-għaliex tidubita minn dak iddikjarat li l-Pulizija tawh 'twissijiet legali 'u li in segwietu huwa irrifjuta id-dritt tiegħu li jkun assistit legalment minn avukat tal-fiduċja tiegħu. Illi ġie pprezentat ukoll rekord bil-miktub ta 'dan ir-rifjut tenur tas-subartikolu 355AUA(6) tal-Kodiċi

Kriminali (vide fol.18-19 tal-proċess). Għal dawn ir-raġunijiet, dina l-Qorti, tħoss li jkun *safe and satisfactory* li hija tistrieħ fuq l-ammissjoni mogħtija lill-Pulizija f' dawn iċ-ċirkostanzi meta tiġi sabiex tikkunsidra *r-reita o meno* tal-imputat fir-rigward tal-imputazzjonijiet dedotti fil-konfront tiegħu.

Għar-rigward tar-**raba aggravju** konċernati d-dicitura tal-artikolu 4(1)(e)(i) tal-Liġi Sussidjarja 542.42 inkluż l-esistenza o meno tal-Awtorità' regolatorja u s-setgħat tagħha fil-liġi, hawn ukoll it-tezi tal-appellant ma ssibx kenn.

Il-Leġislazzjoni Sussidjarja 549.42 Regolamenti dwar il-Konservazzjoni tal-Għasafar Selvagġi hija promulgata taħt il-Kapitolu 549 tal-Liġijiet ta' Malta l-Att dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent. Artikolu 2 tal-Att jiddefinixxi "l-Awtorità" bħala:

"l-Awtorità għall-Ambjent u r-Rizorsi mwaqqfataħt l-artikolu 6 u tinkludi kull korpi jew persuna oħra li taġixxi f' isimha bis-saħħa ta' setgħat delegati mill-Awtorità taħt dan l-Att, u l-Ministru jista', b'ordni fil-Gazzetta, jaħtar korpi jew persuni differenti bħala awtorità kompetenti għal dispożizzjonijiet differenti u għanijiet differenti ta' dan l-Att jew għal xi regolamenti magħmula taħthom"

L-Artikolu 84 tal-istess Att esplicitament jipprovdi illi:

(4) Kull liċenza, permess, awtorità, ordni, avviż jew ċertifikat, jew kull prosekuzzjoni jew akkuza mogħtija jew magħmula jew miżmuma fis-seħħ taħt xi dispożizzjoni tal-Att dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-Iżvilupp u li jkun għadu fis-seħħ minnufih qabel id-data li fiha jidhol fis-seħħ dan l-Att, għandu minn dik id-data jibqa fis-seħħ u jitqies bħallikieku kien liċenza, permess, awtorità, ordni, avviż jew ċertifikat, jew prosekuzzjoni jew akkuza mogħtija jew magħmula taħt dispożizzjoni parigġha ta' dan l-Att, u kull liċenza, permess, awtorità, ordni, avviż jew ċertifikat, jew prosekuzzjoni jew akkuza bħal dawn għandu jitqies u jiġi trattat bl-istess mod:

Iżda fil-każ ta kull liċenza, permess, awtorità, ordni, avviż jew ċertifikat li nħareġ għal żmien speċifiku, tali liċenza, permess, awtorità, ordni, avviż jew ċertifikat għandu jibqa operattiv għal dak iż-żmien mid-data tal-ħruġ tal-istess liċenza, permess, awtorità, ordni, avviż jew ċertifikat.

Għaldaqstant, m'hemmx dubju illi l-Awtorità għall-Ambjent u r-Rizorsi assumiet il-poteri li anteedendement kienu attribwiti lill-Awtorità ta' Malta għall-Ambjent u l-Ippjanar u dan a termini tal-Kapitolu 549 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi fil-**hames aggravju** tiegħu, l-appellant jilmenta li kien obligu tal-Prosekuzzjoni li tara li *chain of custody* ma tiġix miksur jew xorta ohra kkontaminata. Il-prinċipju tač-*chain of custody* daqskemm ič-*chain of evidence*, jgħid li huwa dritt sagrosant tal-akkużat li jkollu garanzija tal-awtentičita 'tal-provi ppreżentati mill-Prosekuzzjoni kif ukoll tal-origini tagħhom, ta 'xi movimenti li dawn setgħu għamlu u tal-mod kif dawn ġew ipprezervati mill-mument illi tali provi nstabu u/jew ġew ikkompilati sal-mument illi l-istess ġew ippreżentati bhala evidenza fil-proċeduri quddiem il-Qorti.

Fis-sentenza fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta 'Malta vs Josef Majri**²⁶ ġie ritenut hekk:

"41. Ma jrid jithalla ebda dubju raġjonevoli f moħħ minn irid jiġġudika l-fatt dwar it-traċċjabilita tal-oġġetti jew dwar l-awtentičita, l-integrita u l-kontinwita tagħha. Il-Prosekuzzjoni jeħtieġilha tipprova li dik levidenza li ġiet miġbura, maħduma u miżmuma b mod integru millbidu tal-istħarriġ sal-faži fejn tkun qed tiġi preżentata b evidenza fil-Qorti."

Nicholas Grech²⁷ xehed in rappreżentanza tal-*Wild Birds Regulation Unit* nhar it- 3 ta' Lulju 2023 fejn qal li fl-14 ta' Marzu 2023:

---

²⁶ Deciza minn din il-Qorti hekk kif diversament ipprezudata nhar it-28 ta 'Marzu, 2023.

²⁷ Fol 4d et seq tal-proċess.

Avukat: U fejn taf li daww kienu l-istess għasafar li ttiehdu minn fuq il-post?

Xhud: Jien li naf li l-Pulizija għaddewli l-għasafar u tawni rċevuta.

Avukat: Task irċevuta pero liem huma l-għasafar ma tafx?

Xhud: Sorry?

Avukat: L-għasafar jekk kienux l-istess ma tafx.

Xhud: Jiena l-Pulizija qaluli li dawn l-għasafar li għaddewli kienu ttiehdu mingħand is-Sur Mizzi.

Illi giet ipprezentata ukoll l-irċevuta fol.20 tal-erbgha għasafar tal-ghana irċevuti minn Carl Cauchi fl-WBRU, liema rċevuta hija ffirmata ukoll mill-PC572, li fl-affidavit tiegħu bil-gurament tiegħu ukoll ikkonferma li l-għasafar elevati mill-post gew ikkonsenjati minnu lill-WBRU.

Illi dwar il-principju ta' kontinwità tal-evidenza (*chain of custody*) din il-Qorti tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija fit-12 ta 'Ottubru 2022 fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Adrian Piscopo** (Numru 19/2021) fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) qalet hekk:

Il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **il-Pulizija vs David Sant**²⁸ fejn fuq dawn il-punti l-Qorti espremiet ruhha billi qalet hekk:

Il-kwistjoni tal-kontinwita` ta' l-evidenza, li l-abbli difensur ta' l-appellant sahaq fuqha kemm fir-rikors kif ukoll fit-trattazzjoni, tqum biss - u dan, fi kwalunkwe kaz, fil-kuntest tal-valur probatorju - jekk kemm-il darba jkun irid jigi stabbilit li l-oggett in kwistjoni huwa l-istess oggett misjub jew elevat minn x'imkien, u/jew li mill-mument li l-oggett gie hekk misjub jew elevat ma ntmessx fir-rigward ta' xi

---

28

proprijeta` tieghu li tista' tghin filprova tal-htija jew tal-innocenza tal-imputat jew akkuzat. Issa, fil-kaz in dizamina is-Supretendent Mario Spiteri¹⁰ fisser li d-DVD kien ghaddihulu l-editur tal-Maltatoday wara li dan il-gurnal kien ippubblika fil-harga ta' nofs il-gimgha stills f'forma ta' ritratti mehuda mill-filmat. La dana l-editur u lanqas min effettivament gibed il-filmat ma ttella' jixhed. B'dana kollu dan ma jirrendix id-DVD inammissibbli, u dan ghar-ragunijiet aktar 'l fuq imfissra. Kwantu ghal-valur probatorju – u cioe` (1) jekk dak li juri dan il-video hux minnu (fis-sens li verament sehh dak li jidher fih, u li ghalhekk dan mhux xi montatura) u (2) jekk hux verament l-appellant li jidher fih jaghmel xi affarijiet – l-appellant stess kemm meta gie interrogat mis-superjuri tieghu kif ukoll meta ddepona quddiem din il-Qorti f'ebda hin ma cahad li dak li juri dak il-filmat ma hux minnu jew li l-persuna li tidher ixxejjer bl-irkoppa ghal darbtejn fid-direzzjoni ta' mara f'vettura ma kienx hu: anke din il-Qorti setghet tistabilixxi lil hinn minn kull dubbju dettat mir- raguni u minghajr il-htiega ta' xhieda jew periti, li l-ufficjal li jidher jaghmel dawn l-affarijiet hu filfatt l-appellant.

Illi fl-ahhar net l-appellant jilmenta ukoll mill-piena imposta u dan ghaliex fil-fehma tieghu tali piena hija wahda ecessiva fic-cirksotanzi. Huwa pacifiku li din il-Qorti ma tbiddilx il-piena moghtija mill-ewwel Qorti jekk dik tkun taqa' fil-parametri tal-ligi u ma tingiebx prova ohra quddiem din il-Qorti sabiex tikkonvinci lill-Qorti li l-piena kient tassew eccesiva kif espress fis-sentenzi moghtija minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **il-Pulizija vs. Massimiliano Maurizio**²⁹, **Il-Pulizija vs. Jeremy James Farrugia**³⁰ u **Repubblika ta' Malta vs. Eleno sive Lino Bezzina**³¹ . Din il-gurisprudenza ormai ben kristallizzata u accettata in linea ta' principju fil-gurisprudenza taghna, tghallimna illi l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell ghandha tbiddel u tvarja l-piena inflitta minn l-Ewwel Onorabbli Qorti, fil-kazijiet fejn dik il-piena ma tkunx pjenament imsejsa fuq dispozizzjonijiet tal-ligi. Dan il-principju kien gie ukoll kristallizat fis-sentenza fil-kaz **il-Pulizija vs. Joseph Attard** moghtija mill-Onorabbli

---

²⁹ Deciza minn din il-Qorti hekk kif diversament ippreseduta nhar l-24 ta' Ottubru, 2007

³⁰ Deciza minn din il-Qorti hekk kif diversament ippreseduta nhar it-3 ta' Lulju, 2013

³¹ Deciza minn din il-Qorti hekk kif diversament ippreseduta nhar it-13 ta' Frar, 2001

Qorti ta' l-Appell Kriminali presjeduta mill-Imħallef Patrick Vella fis-26 ta' Jannar 2001, fejn il-Qorti qalet li:

“Il-Qorti tal-Appell rarament tbiddel il-piena li tkun imponiet l-ewwel Qorti. Dan taghmlu biss meta jkun manifestament evidenti li dik il-Qorti tkun imponiet xi piena mhux kontemplata mill-ligi ghar-reat in ezami, jew tkun xi piena harxa wisq jew sproporzjonata ghal dak li jkun ghamel il-hati, jew tkun xi piena mhux fil-parametri tal-ligi.”

Illi fir-rigward dak li jikkoncerna l-piena erogata mill-Ewwel Qorti u cioe dik ta' hlas ta' multa ta' elfejn ewro (€2,000) u s-sospensjoni tal-liċenzja ghal zmien sentejn, huwa indubitat illi din taqa' sewwasew fil-parametri tal-ligi u ghaldaqstant hija wahda ekwa u gusta. Kwindi l-Qorti ma tista' tara li hemm ebda mottiv li jista' jwassalha biex titbieghed mid-diskrezzjoni eżerċitata mill-Ewwel Qorti fir-rigward.

Ghaldaqstant, ghal dawn il-motivi din il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad l-appell imressaq mill-appellant u tikkonferma s-sentenza appellata kemm fir-rigward mertu kif ukoll rigward il-piena imposta.

(ft) Consuelo-Pilar Scerri Herrera

Imħallef